Anul al 63-lea
6 Pagini

200 LEI
Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.464/939.

Nr. 109 Joi 16 Mai 1946
6 PAGINI

UNIVERSUL

ABONAMENTE „UNIVERSUL" CAPITALA Lei 13.000 pe 3 luni

ABONAMENTE UNIVERSUL PROVINCIA Lei 10.000 pe 3 luni Plata prin C.E.C. Nr. 7.399

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA STIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

APARE SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE DIRECȚIE

APROAPE UN VEAC

Pe „Câmpia Libertății" de lângă Blaj, va avea loc astăzi o mare manifestație populară cu prilejul aniversării a 98 de ani dela marea adunare națională din 15 Mai 1848, manifestație la care participă membrii guvernului în frunte cu d. dr. Petru Groza, președintele consiliului de miniștri.

Mișcarea națională dela 1848 pune accentul pe revendicările impuse de dreptatea socială, și în primul rând: pe desființarea iobăgiei și pe egala îndreptățire a tuturor națiunilor conlocuitoare.

La acea dată, pe câmpia unde erau prezenți Andrei Șaguna, Avram Iancu, Simion Bărnuțiu, Nicolae Bălcescu, Vasile Alecsandri, Alexandru Ion Cuza, Costache Negri și toată floarea românimii de o parte și de alta a Carpaților, evocându-se lozinca „Libertate, Egalitate și Frățietate", se preciza, între altele, în jurământul depus de cei aproape 40 mii de participanți:

„...pe aceste principii (Libertate, Egalitate și Frățietate) voi respecta toate națiunile ardelene, poftind egală respectare dela dânsele; nu voi încerca să asupresc pe nimeni, dar nici nu voi suferi să mă asuprească nimeni; voi conlucra după putință la desființarea iobăgiei, la emanciparea industriei și a comerciului, la păzirea dreptății, la înaintarea binelui umanității, al Națiunei Române și al Patriei Noastre".

Lupta românilor ardeleni nu era izolată. Și celelalte neamuri conviețuitoare, — pătrunse de același spirit de protest împotriva nedreptăților și asupririlor, spirit care dădea maselor largi nădejdea într'o mai echitabilă orânduire socială și culturală, — s'au alăturat acțiunii democratice de atunci.

Jertfele, consemnate în paginile Istoriei, indică fazele evoluției tuturor năzuințelor mulțimii obidite.

Aproape un veac a trecut de atunci. Iar astăzi, după cumplitele suferinți îndurate de întreaga omenire în urma cruntului război secerător de vieți și de bunuri, soarele libertății luminează orizontul.

Dreptatea socială e în mers. Reînvie astăzi în Câmpia Blajului ecoul năzuințelor și al angajamentelor luate acum 98 de ani.

Să preamărim memoria acelor cari au fost precursorii imperativelor de dreptate, lumină și omenie, făcând astfel ca dorințele exprimate atunci să fie o realitate vie, efectivă.

Dând pământul celor ce-l muncesc, desființând ultimele rămășițe ale iobăgiei, să perfectăm reforma agrară printr'un real sprijin material dat plugărimii!

Să desăvârșim orânduirile sociale cari acordă muncii manuale și intelectuale locul precumpănitor și răsplătirea cuvenită celui mai important factor de producție și mai ales să stârpim printr'o adevărată frățietate, orice vestigii de ură șovină, orice inimiciții între fiii aceleiași țări, pentru ca România modernă să meargă în ritmul progresului, condusă de cuvintele îndrumătoare — Libertate, Egalitate, Fraternitate — cari au format crezul străbunilor dela 1848!

Astfel, în măsura puterilor noastre, alături de toate celelalte popoare iubitoare de pace, de libertate și de bună înțelegere, vom contribui la „înaintarea binelui umanității", cum glăsuia jurământul reprezentanților dârzei generații, adunați pe Câmpia Libertății.

V.

DISCUȚIILE DIN ȘEDINȚELE DE MARȚI ALE CONFERINȚEI DELA PARIS

Paris, 14 (Rador). — **Redactorul diplomatic al Agenției „Reuter" comunică:**

Principalele trei piedici în calea tratatului cu Italia — Triestul, reparațiile și coloniile — nu au putut fi înlăturate nici în ședința de Marți dimineața a conferinței miniștrilor de externe.

Au avut loc discuții cu privire la chestiuni secundare în legătură cu tratatele italian și balcanice, fără a se fi luat vreo hotărîre.

Atitudinea optimistă adoptată Sâmbătă după care cei patru miniștri de externe ar fi gata să pornească pe o cale nouă pentru soluționarea problemelor majore, nu a fost confirmată. In cercurile conferinței domnește impresia că mai degrabă se pierde teren prin prelungirea discuțiilor.

Procedura în ședința formală de Marți arată nehotărîrea ce stăpânește actualmente conferința. Miniștrii de externe s'au întrunit fără a avea înaintea lor o ordine de zi precisă.

D. Bevin, ministrul de externe britanic, propusese să se dea ascultare raportului comisiei economice, dar întrucât nu era prezent nici un membru al ei, marii patru au hotărît să se citească raportul comisiei cu privire la frontiera franco-italiană.

In cursul discutării acestui raport, d. Molotov ministrul de externe sovietic, a ridicat chestiunea trupelor aliate din Italia. El a întrebat dacă în tratatul de pace cu Italia va fi o clauză care să prevadă retragerea trupelor aliate din Italia odată cu semnarea tratatului. In ce îl privește, el a oferit ca trupele sovietice să fie retrase din Bulgaria.

D. Bevin a arătat că toate trupele ar urma să fie retrase din Bulgaria în orice caz. O paralelă cu Italia ar constitui o retragere a trupelor sovietice din România și Ungaria.

D. Byrnes, secretarul departamentului de stat nord-american, a ridicat întreaga chestiune a tratatului de pace cu Austria, sprijinind declarația d-lui Bevin că, dacă se va reglementa situația Austriei, va dispare întreaga problemă a liniilor de comunicații.

D. Molotov, ministrul afacerilor străine al Uniunii Sovietelor, a arătat că miniștrii de externe au și așa de lucru cu întocmirea a cinci tratate de pace și nu mai au timp să se ocupe deocamdată și de un al șaselea.

Mai înainte, președintele comisiei economice arătase celor patru miniștri de externe că această comisie făcuse oarecare progrese fără să fi ajuns la concluzii cu privire la următoarele chestiuni, toate având o importanță vitală pentru buna stare a Europei.

1. Restabilirea proprietăților aliate;

2. Restabilirea intereselor aliate în țările foste inamice;

3. Despăgubiri pentru proprietățile prădate;

4. Reglementarea contractelor și

5. Reglementarea revendicărilor țărilor inamice față de aliați.

In general, domnește impresia în cercurile conferinței că discuțiile cu privire la tratatele italian și balcanice au ajuns actualmente la un stadiu de saturație.

In această perspectivă, discuțiile de Miercuri cu privire la problemele germane nu vor duce, după toate probabilitățile, la rezultate de amănunt sau pozitive. Delegația britanică a socotit totdeauna că problemele germane nu trebuesc discutate la actuala conferință decât numai în mod preliminar.

UN GEST AL LUI YEHUDI MENUHIM

Violonistul Yehudi Menuhim a trimes eri o scrisoare Filarmonicei prin care face cunoscut că cele 20.000.000 (douăzeci milioane) lei provenite din partea Societății Române de Radiodifuziune pentru difuzarea concertelor date de el în București, le cedează Filarmonicei în scopul de a se înființa o bursă pentru un tânăr muzician român căruia să i se dea posibilitatea de a studia în Elveția.

Gestul genialului oaspe vorbește dela sine și întreaga lume muzicală românească a rămas impresionată de acest act de gratitudine, pe care Yehudi Menuhim îl arată față de arta și țara maestrului său, George Enescu (Agerpres).

POPORUL N'A VRUT RĂZBOIUL

Ion Antonescu a vrut să solidarizeze întregul popor cu acțiunea-i criminală. Acuzatorii publici au dovedit însă contrarul.

Dar însuși fostul „Conducător" — într'un moment de sinceritate — a recunoscut adevărul. Zicala: „gura păcătosului" s'a arătat, și de data aceasta, plină de înțelepciune.

Intr'adevăr, tiranul nostru (și nu dictator, cum i se spune, — deoarece dictatura presupune un curent de opinie publică, de exemplu în Italia fascistă, în Germania nazismului), tiranul deci a lunecat la un moment dat pe panta mărturisirilor sincere. L-a luat gura pe dinainte...

El a mărturisit că măsurile împotriva sectelor au fost determinate de faptul că — sectanții n'având voie să pună mâna pe armă — toți soldații ar fi îmbrățișat sectele ca să scape de războiu. Numai pedeapsa cu moartea i-a oprit.

Constatarea fostului „generalissim" nu se referă desigur la atitudinea poporului român față de războiu în genere.

Doar în trecutul nostru, chiar când obligațiile militare nu erau atât de stricte, țăranii din vechime se adunau de bună voe subt steagurile ostășești — de îndată ce focurile de alarmă se aprindeau pe culmi.

Dar și mai târziu, ca'n timpul celui dintâiu războiu mondial, țăranii noștri s'au îndreptat cântând spre front în trenuri pavoazate cu crengi înflorite, iar la Mărășești — ei au luptat în cămașă.

Vasăzică nu-i vorba de-o lașitate înăscută a poporului român, sau contractată în cursul vremurilor. Nu-i vorba de-o poltronerie națională, care ar merge până la părăsirea religiei — pentru a-și salva, cu orice preț, pielea.

Nu poate fi în discuție decât adversitatea poporului față de războiul împotriva Uniunii Sovietice.

Ca să evite acest războiu, toți soldații ar fi făcut orice...

Da, a recunoscut tiranul: Mulți soldați treceau la secte — ca să scape de războiu. Iar dacă n'ar fi fost pedeapsa cu moartea — ar fi trecut cu toții...

Ceiace înseamnă că Ion Antonescu nu era chiar atât de inconștient, cum îl considerau medicii psihiatri care-i consultau întreaga familie...

El și-a dat seama de realitate: că poporul este, în unanimitate, împotriva războiului cu Uniunea Sovietică. Știa că — pentru a scăpa de războiu — toți soldații erau în stare să-și renege credința...

Recunoaște deci că poporul român a fost mânat spre Răsărit cu pistolul din urmă.

Ziarele antonesciene aruncau în mod curent o ofensă stupidă asupra armatelor sovietice, care nu s'ar lupta decât de frica revolverului mânuit de comisarul politic din spatele frontului.

Cu prilejul procesului de trădare, însuși auto-mareșalul a recunoscut — dimpotrivă—că poporul nostru n'a fost pentru războiul anti-sovietic și că armata ar fi preferat să-și schimbe biserica, decât să-și verse sângele pentru un războiu străin.

Procesul ne-a adus un mare bine. A restabilit faptele: că războiul a fost al tiranului, nu al poporului — rămânând să fie trecut astfel în analele istoriei — pentru a fi blamată o bandă de aventurieri, nu un norod întreg — serios și muncitor.

Iată de ce suntem foarte mulțumiți că „domnul Mareșal" a binevoit să se deranjeze și să apară la bara tribunalului popular — pentru a ne spune, măcar odată, adevărul.

M. SEVASTOS

SUSPENDAREA HOTĂRÂRILOR DE EVACUARE A CETĂȚENILOR STRĂINI

D. Lucrețiu Pătrășcanu, ministrul justiției, sesizat de demersurile făcute pe cale diplomatică și direct de organizațiunile politice și profesionale ale cetățenilor străini ce locuesc în țară a luat măsuri de suspendarea executării tuturor hotărârilor de evacuare întemeiate pe dispozițiunile Art. 3 punctul a din legea pentru reglementarea raporturilor dintre proprietari și chiriași din 4 Mai 1946, prin care cetățenii străini sunt exceptați dela beneficiul prelungirii contractelor de închiriere, urmând ca această chestiune să fie reexaminată în raport cu materialul documentar prezentat la acest departament.

MANIFESTAȚIA PLUGĂREASCĂ DELA ORADEA MARE

Cuvântarea d-lui prim-ministru dr. Petru Groza

Duminică s'a ținut, la Oradea Mare, congresul anual al organizației „Frontul Plugarilor" din jud. Bihor în prezența d-lui dr. Petru Groza, președintele Consiliului de miniștri.

Frumosul oraș dela granița cea mai de vest a țării, curat și îngrijit, purtând doar ici-colo urmele luptelor cari s'au dat pentru eliberarea lui de sub cotropitorii hortiști, a răspuns cu mult entuziasm la chemarea „Frontului Plugarilor".

La sosirea în gară, unde așteptau încolonați în ordine reprezentanții partidelor din F.N.D., ai sindicatelor, U.F.A.R.-ului, Apărării Patriotice, Comitetului democrat evreesc, AR.L.U.S. și delegați și delegate ai organizațiilor de plasă „Frontul Plugarilor" din jud. Bihor, în frumoase și pitorești costume naționale române și maghiare, cu drapele, cu pancarte, cu lozinci și inscripții, d. prim ministru a fost întâmpinat de d. Vanjay Karol primarul orașului, cu tradiționala pâine și sare.

Muzica militară și corurile școlare, muncitorești și țărănești, au intonat imnuri de bun sosit.

Congresul s'a ținut în piața „Malinowski".

Seria cuvântărilor a deschis-o d. MIHAIL BALOGH, din „Frontul Plugarilor", care după ce a subliniat onoarea făcută bihorenilor de către d. dr. Petru Groza care a venit la congresul organizației „Frontul Plugarilor" locale, a amintit operele mari săvârșite de guvernul dela 6 Martie 1945, spre binele muncitorilor și al țăranilor.

D. gen. PAUL ALEXIU, a adus șefului guvernului, salutul armatei din garnizoana Oradea Mare.

D. ALEXANDRU RIȚIU, prefect, în numele județului a vorbit despre atașamentul pe care țăranii îl au față de actualul prim ministru al țării care se află mereu în fruntea intereselor lor.

D. PETRU AMBROSZ, a vorbit în numele Uniunii Populare Maghiare.

CUVÂNTAREA D-LUI DR. PETRU GROZA

D. dr. Petru Groza a vorbit mulțimei, la microfon, în limbile română și maghiară.

D-sa, între altele, a spus:

Bihoreni,

A fost o noapte grea, cu un vis urât; an idearându omenirea, aproape în întregimea ei, și cu ea și neamul nostru românesc a sângerat și a vărsat lacrimi fiind crucificată. După această noapte cu visul ei urât s'au ivit zorile, zori cari iată se desfășoară sub ochi noștri. Noi nu suntem încă în plină zi: bezna pândește undeva; întunericul face încă o încercare de a acoperi lumina. Să fim deci cuminți și trezi, să nu facem ca noaptea să se întoarcă din nou, cu visul ei atât de urât și de sângeros, cu atâtea umilinți și cu atâtea jertfe.

Războiul care a trecut și-a avut rădăcini tocmai în faptul că în loc de lumină s'a sălășluit întunericul în capetele omenirii, întunericul șovinismului, al rasismului, al huliganismului, întunericul dușmăniei între popoarele conlocuitoare ale țării și între popoarele vecine.

Dar, ce este mai trist, această ură de rasă încă nu a fost smulsă din sufletul oamenilor, mai ales al generației tinere.

Luați seama, români și maghiari bihoreni, pândiți și vedeți unde mai există asemenea buruieni și smulgeți-le din rădăcini.

Dar luați seama, căci școala fascistă face ca toată ziua să spui că îți iubești neamul, ori neamul nu se iubește prin declamații, prin fraze pe care le arunci oricând, la orice colț de stradă, după cum și dragostea de mamă nu o afișezi mereu și nu-l oprești pe orice om, oriunde, ca să-i spui că-ți iubești mama.

Dragostea de mamă nu se afișează prin lozinci, ci se afirmă cu sfințenie prin faptele tale. Si tot astfel și naționalismul.

Si pentru că este vorba de lozinci, să-mi permiteți să fac o paranteză. O altă lozincă pe care voi o auziți mereu răspândită de acești mișei fasciști este și aceea a Regelui. Mereu îi auziți îndeosebi la sărbători, strigând lozinca, „Regele și Patria", — ca și cum noi am fi contra Regelui.

Apoi, bihoreni, trebue să vă spun că ziua de 10 Mai am petrecut-o cu Majestatea Sa Regele la ceremonie (mulțimea scandează: Re-ge-le și Pe-tre Groza!). Dar iată că și la 10 Mai, la această minunată sărbătoare din 1946, care ne-a găsit în zodia norocului, am fost turburați la sfârșit de o ceată de derbedei, ca și la Oradea Mare, rupând rândurile și răcnind și făcând scandal: „Regele și Patria!" (Mulțimea strigă: Jos cu huliganii!).

Toți oamenii cinstiți știu că o criză constituțională nu există. Domnii generali care sunt aici o știu cel mai bine. Le-o spuneam spre sfârșitul anului 1945, venind la o conferință cu 80 de mari comandanți de unități, când se umpluse sala de svonuri că este o criză constituțională, că Regele este de-o parte și Groza de altă parte.

Da, și noi suntem cu Regele, dar aceasta nu se poate afișa în orice loc, pe orice zid, oricum: „Trăiască Regele" și scrie aceasta și înconjoară cu o roată, sub care mai scrie „votați cu noi". Cine votează cu noi, votează cu Regele. Numai în acele capete înfierbântate de babe istorice a existat o criză constituțională. In realitate între Majestatea Sa Regele Mihai și între mine niciodată nu a fost vre-o umbră de neînțelegere (voci: „Jos cu Maniu!").

Fiți siguri că celace strigați și pe cine îl strigați definitiv jos este. Eu ceeace vă spun, nu vă spun pentru a vă vorbi de rău pe cineva; eu vă arăt numai faptele lor, mai bine zis aceste greșeli, aceste crime ale acestor istorici au dus la marea tragedie prin care am trecut.

Dar eu am fost aseară la Sinaia oaspe al Familiei Majestății Sale Regelui, iar cu câteva săptămâni mai înainte, a treia zi de Paști, petrecându-mi sărbătorile în familie la Deva, am fost deasemeni invitat de Majestatea Sa Regele și Majestatea Sa Regina la Săvârșin. După ce am plecat de acolo, din Casa Regală, m'a întâmpinat un grup de țărani din Săvârșin, care mi-au spus:

„Păi Domnule Groza, eri a fost aici un domn Ilie Lazăr, de al lui Maniu. Si el a spus: Să votați cu noi pentrucă noi suntem cu Regele, iar Groza și guvernul lui sunt dușmanii Regelui". Apoi tot ei au spus: „Cum, dacă sunteți dușmani, petreceți așa de bine cu Regele, căci ne-am uitat prin gard și am văzut? De ce ne-a mințit acest domn Ilie Lazăr? Lasă, să mai dea el pe aici, că-i rupem ciolanele".

Iubiți plugari, voi sunteți și veți rămâne uniți cu proletariatul, cu muncitorimea din orașe, spre binele țării și neamului.

Alegerile spre care mergem nu vor fi ca alegerile de altădată, ci alegeri libere, primele alegeri libere, o adevărată sărbătoare. Vom vota pe comune; nu vă vom plimba pe la orașe. S'a terminat cu măsluirea urnelor, cum făceau partidele istorice. Dar acestia încearcă și azi să cumpere conștiințe pe tuică. Fiți deci atenți.

Vor vota și femeile, fiindcă noi dăm drept de vot egal și femeilor ca și bărbaților (femeile scandează: „Pentru Groza vom vota").

Mai mult de jumătate din locuitorii din România este formată din femei. Se vorbea până acum de votul universal. Dar ce fel de vot universal era acela când jumătate din omenire nu vota? Nouă când discutăm acest lucru ni se spunea: bine, dar faceți un salt în întuneric, căci nu știți cum vor vota femeile. Poate să avem o surpriză din partea lor.

Eu răspund acelora care se îndoesc în această privință: mamele, surorile, fiicele care au suferit războiul, care și-au plâns pe soții, pe frații și pe părinții lor cu lacrimi amarnice, când aceștia au fost plecați pe front, stând la căminele lor, la căsuțele lor, păzindu-le în tot timpul războiului și așteptând să se întoarcă cei care de multe ori nu s'au mai întors, aceste femei sunt sigur, ele nu vor putea vota altfel decât pentru acei care afișează ca program pacea între oameni și popoare, liniștea căminului lor: unii bărbați pot fi duși cu lozinci false spre aventuri; femeile au însă mai mult ce pierde, căci ele sunt paznicele căminelor.

Deaceea eu nu mă tem de votul femeilor, fiindcă le cunosc dragostea de pace. Cine nu vrea să dea vot femeilor, acela nu vrea pace. Iar cei care nu vor pacea, sunt istoricii și ei se tem că femeile nu vor fi alături de ei când mâine-poimâine vor propaga din nou politica lor de a intra într'un nou conflict cu popoarele vecine.

Am trecut prin momente grele: nu le mai înșir aici, căci le știți. Vi se spunea mereu că guvernul a căzut pentrucă marile puteri nu

(Continuare în pag. 2-a)

PROCESUL ANTONEȘTILOR

RECHIZITORIUL D-LUI ACUZATOR PUBLIC VASILE STOICAN

Al treilea acuzator public, d. Vasile Stoican și-a început rechizitoriul spunând că împotriva acuzaților pledează, mai cu seamă miile de victime și urmașii acestora, pe care o dictatură sângeroasă și un război nesăbuit, le-au semănat pe tot cuprinsul țării.

Conducând împotriva voinței poporului, fără controlul acestuia, l-a târât în măcel, l-a desconsiderat oferindu-i sângele agresorilor străini, subordonându-i viața, vigoarea, onoarea, interesele nemțești.

Făcând elogiul poporului d-sa a spus:

Poporul este acest muncitor care sub teroarea dictaturei a umplut temnițele și lagărele și a fost osândit să muncească pentru războiul hitlerist.

Poporul este această reprezentantă al femeilor din țara românească, reprezentanta a soțiilor și mamelor tuturor celor care au murit în deportări și schingiuiți în diferite moduri criminale.

Poporul sunt intelectualii de acolo, profesori universitari și avocați, care au suferit alături de celelalte categorii sociale sub această dictatură. Iată poporul. Acesta este adevăratul popor, de care voi vorbiți cu cinism din boxă, care vă judecă astăzi și care vă va sancționa mâine. Ați reușit un singur lucru: Să transformați România dintr'o țară cu tradiții de blândețe într'o țară care și-a făcut o tristă celebritate de a fi printre țările cu cei mai sălbatici criminali de război, cu crime săvârșite sub cele mai barbare sisteme.

Onorat Tribunal al Poporului s'a vorbit aici despre sprijinul popular al guvernării Antonescu. Să-mi dați voe înainte de a ajunge la capitolul meu, al crimelor contra umanității, să discutăm acest sprijin popular și să spulberăm această minciună, care denotă cinismul împins până la sfârșit. Guvernul Antonescu a avut un singur sprijin: hitlerismul; a fost guvernul lui Hitler în România. Acesta este adevărul. Cu greu ar fi putut Hitler înainte și după 6 Septembrie să schimbe configurația politică a României fără sprijinul acestor criminali. Ce este cu legionarii? ce este cu acea ordine pe care a introdus-o acuzatul Ion Antonescu la 21 Ianuarie 1941? Ce este cu acea ordine pe care a introdus-o pentru binele poporului român, așa cum spune acuzatul Ion Antonescu?

Este ordinea germană, ordinea nouă pe care a introdus-o Ion Antonescu pentru a servi pe Hitler și hitlerismul.

CE A FOST MIȘCAREA LEGIONARA ?

Dela 6 Septembrie până la rebeliune, germanii s'au servit în România de mișcarea teroristă legionară, pe care o cunoașteți și prin care ei au căutat să desăvârșească o penetrație economică politică și militară în România.

Ce era mișcarea legionară? Este bine cunoscută de dvs. Era instrumentul hitlerist de teroare în România, coloana V în țara noastră.

După ce a arătat cât rău a făcut mișcarea legionară poporului român, mișcare care până la urmă s'a dovedit străină de sufletul acestui popor, d. acuzator public șef a trecut la analizarea împrejurărilor cari au dus la războiul împotriva Rusiei Sovietice.

CINE NE-A IMPINS IN RAZBOI CONTRA U.R.S.S.

Trec la așa zisa motivare a agresiunii războinice. Ați auzit dvs. de eforturile Uniunii Sovietice de apropiere în acea perioadă, de România. Și în completarea documentelor arătate de dimineață, dați-mi voie să vă evoc dvs. din relatarea făcută de ambasadorul României de atunci la Moscova, din notele lui, să vă evoc însăși convorbirea cu Comisarul poporului pentru afacerile externe de atunci al Uniunii Sovietice, Molotov. Iată ce spune Ambasadorul României la Moscova:

„Marți 24 Iunie la ora 2 d. a." (dă citire documentului respectiv din dosar).

„Aș vrea să știu d-le ministru, care este situația din România. Trăiam până mai ieri în pace". Cu câtă simplitate în câteva cuvinte se rezumă o istorie întreagă. Cu câtă simplitate și cu cât bun simț se exprimă în câteva cuvinte un întreg trecut de prietenie între cele două popoare. „Trăiam până mai ieri în pace. Azi trupele dvs. par să se fi asociat...

„...nu era însă nevoia să vă asociați la agresiunea banditilor împotriva noastră".

Iată prin glasul unui om simplu care conducea destinele popoarelor sovietice exprimată durerea tuturor acestor popoare pentru agresiunea împotriva unui popor vecin și prieten.

„Suntem siliți să tragem toate consecințele în contra acestui fapt".

(D. Molotov repetă de mai multe ori cuvântul bandit și banditesc de altminteri fără nici o pornire, și cu un ton potolit de câte ori vorbea de agresiunea germană).

Iată Onorat Tribunal legitimitatea acestui război de agresiune care se făcea unui vecin, care îți întindea mâna prietenește.

S'a mers mai departe cu cinismul în a se invoca sprijinul poporului pentru această dictatură și s'a vorbit și s'a trâmbițat tot timpul acestei dictaturi, pe camaraderia de arme română-germană. Se cunoaște astăzi ce înseamnă camaraderia de arme româno-germană: Inseamnă că soldații români stăteau 10 luni și un an pe front pentru ca trupele germane să poată pleca în concediu. Se cunoaște această camaraderie când în retragere, dacă un biet soldat român care mergea pe jos zeci de kilometri se agăța de un camion cu soldați germani, aceștia cu baioneta, îi retezau mâinile. Camaraderie româno-germană? Vă voi ceti imediat ordinul de zi dat pentru trupele române de către comandantul lui Ion Antonescu, comandantul von Schobert. Veți vedea imediat din acest document ce înseamnă camaraderie româno-germană, ce înseamnă frăția de arme. Imi stau și acum în minte lozincile criminale pe care le lansați pentru a face propagandă: „Frăția de arme româno-germană". „Camaraderie româno-germană" și alte asemenea formule destinate să mascheze poporului român gradul de vasalitate la care armata română se găsea față de aramta germană.

Cu acestea vroiați să amăgiți poporul român că războiul era un război popular și că această tovărășie banditească era o alianță pentru salvarea țării și a poporului român.

Iată documentul Schobert adresat acuzatului Antonescu: „Jafurile soldaților români au luat în teritoriul ocupat așa proporții...".

NEMȚII DISPREȚUIAU ARMATA ROMÂNĂ

D-le președinte, v'am citit numai scrisoarea lui Schobert care era comandantul suprem, dar veți găsi în acest dosar diferite ordine de zi ale tuturor comandanților de la mare la mic, din care se vede disprețul acestei armate germane pentru armata română, starea de vasalitate în care armata română este ținută de comandanții și chiar de soldații germani. Un ofițer român este socotit inferior de către un caporal german. Aceasta este realitatea, aceasta este frăția și camaraderia română-germană.

Ați menținut armata acolo pe front prin teroare, ați menținut acolo pe front armata prin fel de fel de ordine prin care îi plimbați în fața ochilor sancțiunile cele mai grele și pedepsele cele mai grave.

Veți vedea imediat cât de popular era acest război de agresiune în sânul armatei condusă de generalii acuzatului Ion Antonescu.

La 3 Februarie 1943, într'una din proclamațiile mincinoase, ipocrite, cinice pe care acuzatul Ion Antonescu le lansa către armată spune: „Soldați ai armatei Caucazului, suntem mândri de voi. In aceste clipe grele țara întreagă vă privește cu admirație și plină de nădejde. In fața morților voștri ne descoperim. Faptele voastre de azi au întrecut pe cele de ieri și vă înalță la gloria legendară a eroilor români".

Ce rușine pentru mine să citesc astăzi în fața Dvs. și a țării aceste rânduri. Două zile mai târziu la 5 Februarie 1943, — ca să vedeți cât cinism a stat la baza acestei guvernări — la 5 Februarie proclamație către aceiași soldați ai Caucazului: „Sunt informat că în unitățile din Caucaz se găsesc elemente care își pleacă urechea la șoaptele de destrămare a neamului și că unele din ele ar fi găsit ecou în special în rândurile ofițerilor".

VANATORI DE SITUATII POLITICE

Apoi, în continuare d-sa a spus:

S'a pretins de către acuzați, crezând că prin aceasta își pot invoca sprijinul popular pentru fărădelegile lor că au avut sprijinul a două persoane pe care le cunoșteam și care se intitulează șefi a două partide politice române. Aceasta înseamnă sprijinul popular. Reprezentau acești doi șefi de partide în 1940 când recomandau miniștri din mijlocul lor, iar în 1941 când ați făcut războiul și ați fost încurajați în tot timpul guvernării și susținuți de finanța liberală și de ajutorul moșieresc țărănist, reprezentau aceste două persoane sprijinul popular? Vă puteți pune pe această temă ca ați avut sprijinul poporului român? Ce reprezintă aceste persoane?

Ce reprezentau aceste persoane? Aceste persoane reprezentau propriile lor interese, propriile lor vanități. Insuși acuzatul Ion Antonescu ca și martorul Iuliu Maniu au afirmat aici: „Ne înțeleseserăm după debarcarea Regelui Carol II să reluăm guvernul împreună, dar nu ne înțeleseserăm asupra președinției".

Iată preocuparea acestor doi domni, era preocuparea de propriile lor persoane, erau vânători de situații în viața politică românească. Ce reprezentau ei decât aceste interese și ambițiuni personale? Reprezentau câteva cercuri restrânse reacționare de moșieri, câteva cercuri restrânse de bancheri. Aceștia da, recunosc, au susținut guvernul Antonescu. Dar de aci, dela aceste cercuri restrânse și până la a spune că acest guvern a avut sprijinul popular, este o imensă distanță.

POLITICA ANTIȚARANEASCA

Așí fi vrut Onorat Tribunal, în câteva cuvinte, deși n'ar mai fi fost nevoie, să vorbesc și de politica antițărănească a lui Ion Antonescu. Nu mai era nevoie să vă vorbesc de aceasta, din moment ce în acest guvern reprezentantul țărănimii, titularul Ministerului Agriculturii, era acuzatul Mareș care a venit în fața Domniilor Voastre și v'a spus că este moșier, că este boer, că este contra reformei agrare, contra împroprietăririi țăranilor, ca țăranul să fie ridicat la o viață omenească. Cred că nu mai era nevoie să vă fac această expunere.

RASPUNDEREA COLECTIVA A ANTONEȘTILOR

In fine, Onorat Tribunal, al Poporului, aș vrea să vă vorbesc câteva cuvinte asupra răspunderii colective a politicii de care se face vinovat guvernul Antonescu și întreaga echipă dictatorială a lui. Inainte de a trece la cetirea câtorva documente aflate aici, din care rezultă clar această răspundere, — deși această răspundere n'are nevoie de documente, — răspundere integrală a politicei întregului guvern Antonescu și nu se poate face în fața Domniei Voastre afirmarea că miniștrii, șefii de departamente, cari au lucrat la ducerea războiului, nu au știut de război, nu se poate veni să se afirme că niciun ministru al oricărui departament n'a știut de declararea războiului contra U. R. S. S.-ului, contra Statelor Unite ale Americei.

Nu poate niciun ministru să spună că nu a știut de ocuparea germană a țării pentru că toate aceste s'au discutat în Consiliul de Miniștri la 17 și 19 Iunie, adică cu 3 zile înainte de declararea războiului. Toate aceste chestiuni s'au discutat în amănunt în Consiliul de Miniștri la care a asistat și ministrul de interne Fleumen, împreună cu Statul Major. Impreună cu acesta s'a discutat în amănunt organizarea teritoriilor în timpul cotropirii de către armata germană.

Dealtfel, Onorat Tribunal, o spune însuși acuzatul I. Antonescu când a fost întrebat la interogator, la instrucție. A spus-o simplu de tot. „Ce erau copii, acești miniștri care erau alături de mine? Acei care nu au putut sau nu au vrut să subscrie, puteau să plece".

Eu nu fac nici o deosebire și poporul românesc nu face nicio deosebire între crima de a trimite floarea tineretului țării, cei 600 de mii de soldați care și-au pierdut viața pe frontul de Răsărit și crimele dela Maidanek. Ei au fost trimiși într'un război criminal, într'un război premeditat criminal, într'un război care nu era în conformitate cu trecutul nostru, era împotriva istoriei neamului românesc, un război de agresiune și de jaf.

Toți morții s'au transformat în pulbere și poate îi aduce vântul stepei astăzi la noi, în țara românească, îi aduce în patria lor sub formă de praf.

Nu fac, Onorat Tribunal al Poporului nici o deosebire între aceste crime de trimiterea pe front, într'un război de agresiune și de jaf a tineretului român. Aceasta constitue o crimă în contra umanității.

Toți acuzații din această boxă vor răspunde pentru aceste crime în fața acestui Tribunal al Poporului, în fața Neamului Românesc, în fața istoriei.

După ce a rememorat felul bestial în care Antonescu, prin oamenii săi, a organizat „represaliile" dela Odessa, adevărate masacre, acuzatorul public s Stoican a evocat, pe bază de documente și pe baza celor deduse din declarațiile unora din inculpați, masacrele dela Iași.

BAIA DE SÂNGE DELA IAȘI

Dar să trecem la un alt masacru petrecut de această dată pe trupul acestei țări care n'a cunoscut până la această guvernare o astfel de teroare și de grozăvie. Veți vedea la proiecțiune masacrul dela Iași. Copii de 3- ani călcați pe trotuare și împușcați. Veți vedea mama, tată un copil de 5 ani din căpșor căruia cu scărlionți ca dintr'o st clă cu cerneală răsturnată s scurge sângele. Onorat Tribun acest sânge din capul miilor d copii uciși de acești ucigași s și astăzi închegat pe obrazul țăr românești. Aveți datoria să ștergeți acest sânge pentruca obrazu și mâinele țării să fie curăța de sângele cu care le-a mânj acești criminali. Veți vedea c în masacrul dela Iași s'a omor atâta omenire în curtea Chestur încât martorul a spus: „Călca intrând cu toată ghiata în bă toaca imensă de sânge". Vă î chipuiți cât sânge a curs.

De ce represalii poate fi vor la Iași? De ceiace ați făcut Odessa v'ați pus sub scutul ră boiului. Vă puteți pune sub cest scut la Iași?

In dimineața de 29 Iunie, co abia sculați din somn, femei de munca lor zilnică, bărbați me gând spre uzine, ateliere sau b rouri sunt ridicați și duși în curt Chesturii unde îi așteaptă un co

(Continuare în pag. 2-a)

MEETINGUL DE ERI

Mulțimea ascultând cuvântările